

MERINDE PENTRU SVFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 8. N°4

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

19 IANUARIE 2019

CVÂNTUL DOMNULUI-DUMINICA A 29-A DUPĂ RUSALII (A CELOR 10 LEPROSI)

Coloseni 1, 12-18

Fraților, mulțumim cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților, întru lumină. El ne-a scos de sub puterea întunericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii

Sale, întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor. Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie tro-

nuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El și pentru El. El este mai înainte decât toate și toate prin El sunt așezate. Și El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, Întâiul-Născut din morți, ca să fie El Cel dintâi întru toate.

Luca 17, 12-19

În vremea aceea când a intrat Iisus într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbați leproși care stăteau departe și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, Învățătorule, fie-ți milă de noi! Iar El, văzându-i, le-a zis lor:

duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe când ei se duceau, s-au curățit de lepră. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors și cu glas mare slăvea pe Dumnezeu; și a căzut cu fața la pământ lângă picioarele lui Iisus și I-a mulțumit. Și acela era samarinean. Iisus însă,

răspunzând, a zis: oare, nu toți cei zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, decât numai acesta care este de alt neam? Apoi a zis către acela: scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit.

TRĂISĂRI

Zece trupuri leproase s-au facut deodata sanatoase

Așadar, de ce Dumnezeu cere mulțumire de la oameni, și de ce oamenii îi aduc mulțumire lui Dumnezeu? Din iubire. Mulțumirile oamenilor nu-L fac pe Dumnezeu nici mai slăvit, nici mai puternic, nici mai bogat ori mai viu, ci oamenii sporesc în toate acestea. Recunoștința oamenilor nu-I adaugă lui Dumnezeu nici pace, nici bucurie, ci lor înșiși le adaugă cu îmbelșugare. A mulțumi lui Dumnezeu nu-I schimbă Lui nici starea, nici ființa, ci omului i-o schimbă din temelie.

Dumnezeu nu are nevoie de recunoștința noastră, nici de rugăciunile noastre. Dar Domnul,

care spune: știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El (Matei 6, 8) îndeamnă totodată pe oameni să se roage totdeauna și să nu-și piardă nădejdea (Luca 18, 1). Dumnezeu nu are trebuință de rugăciunile noastre, ci totuși ni le cere. Nu are trebuință de mulțumirea noastră, dar ne-o cere – iar mulțumirea nu e altceva decât tot rugăciune, rugăciune de mulțumire.

În vremea aceea, Iisus intrând într-un sat, L-au întâmpinat zece leproși care stăteau departe și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, învățătorule, fie-ți milă de noi! Erau zece leproși. Cumplit lucru este să vezi și numai unul, dar zece! Un trup acoperit din cap până-n picioare cu pete albe și

plăgi care ard ca focul. Un trup care putrezește de viu, un trup în care e mai mult mîzgă decât sânge. Un trup care duhnește și pe dinăuntru și pe dinafară. Așa este un lepros. Iar când lepra ajunge la nas, la gură, la ochi, închipuiți-vă ce aer respiră, ce mâncare mănâncă, ce lume vede unul ca acesta?

Legea lui Moise oprea cu strășnicie pe leproși să aibă legături cu ceilalți oameni. La fel este și astăzi în locurile unde sunt leproși. Ca să împiedice pe oricine s-ar fi putut apropia de el, leprosul trebuia să strige de departe: „Necurat! Necurat!” Așa se arată, cuvânt cu cuvânt, în Lege: Leprosul cel ce are această boală, să fie cu hainele sfâșiate, cu capul descoperit, învelit până la buze, și

TRĂISCVIRI

să strige mereu, necurat! Necurat! (Levitic 13, 45). Hainele sfâșiate – ca să se vadă lepra; capul descoperit – tot ca să se vadă că e lepros, pentru ca leproșilor le cădea părul; cu gura acoperită – de asemenea în semn de recunoaștere; și mai presus de toate, strigătul: necurat! Necurat! Leproșii erau alungați din cetăți și sate și duceau o viață mai prejosă de a fiarelor; pretutindeni erau goniiți, disprețuiți, uitați. Necurat este, scrie în Lege, și să trăiască singuratic și afară din tabăra să fie locuința lui (Levitic 13, 46). Erau ca și morți pentru oameni, deși starea lor era mai rea decât moartea.

Iisus Domnul, Izvorul înfloririi, al frumuseții și al puterii, trecea într-o zi pe lângă aceste zece rămășițe de viață zdrențuite și rău mirositoare. Când au descoperit că este El, leproșii de departe au ridicat glasul și au zis: Iisuse, învățătorule, fie-Ți milă de noi! Dar și-or fi dat seama nefericiții aceștia de puterea lui Iisus? Trebuie să le fi ajuns și lor la urechi faima acestui lucru cu totul nou pe lume, care le-a trezit luarea-aminte.

Căci nimic altceva nu-i mișcă pe ei, nici schimbarea stăpânirilor, nici războaiele între neamuri, nici înălțarea și căderea orașelor, nici serbările, nici pojarurile, nici cutremurele, învesmântați în putreziciune, n-aveau în minte decât a lor nefericire, și poate doar pe Cel ce putea să-i dezbrace de haina stricăciunii și să-i îmbrace în sănătate. Auzind faima de mare tămăduitor a lui Iisus, desigur vor fi aflat și despre vindecările de lepră săvârșite de El (Luca 5,12-13).

Trebuie să fi tânjit de multă vreme după fericita întâlnire cu

Hristos. Îl așteptau undeva, la marginile câmpiei galileene, acolo unde drumul începe să urce spre colinele Samariei. Iisus trecea în drum spre Ierusalim. Iată, bătea ceasul fericit al întâlnirii, și nu din întâmplare, ci din iconomia lui Dumnezeu. Iisuse, învățătorule, fie-Ți milă de noi! au strigat ei într-un glas, văzându-L că se apropie împreună cu ucenicii. De ce I-au zis: învățătorule? Pentru că acest cuvânt plin de înțelesuri înseamnă nu numai cineva care dă învățătură, ci un îndrumător, unul care călăuzește prin cuvânt

GÂNDULS SĂPTĂMÂNII

“Omul vindecat este cel care e stapan pe sine.”

**Parintele Dumitru
Staniloae**

și prin faptă pe calea mântuirii. De ce atunci nu-L numesc: „Doamne“? Pentru că ei nu știu încă cine este Hristos.

Iisuse, învățătorule, fie-Ți milă de noi! au strigat ei cu glas mare. Și văzându-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar ducându-se ei, s-au curățat. Curățând altădată lepra, Domnul Si-a întins mâna și l-a atins pe lepros, spunând: Fii curățat! Si îndată s-a dus lepra de pe el (Luca 5,13). În împrejurarea de față însă, nu numai că nu S-a atins de leproși, dar nici măcar nu era aproape de ei, pentru că, ni se spune, stăteau departe. Domnul, așadar, le-a vorbit de departe.

De ce i-a trimis Domnul la preoți? Pentru că era de datoria acestora să-i declare pe leproși necurați și să-i excludă dintre cei

sănătoși, și de asemenea să-i declare pe cei vindecați curați, îngăduindu-le întoarcerea între ceilalți oameni (Levitic 13, 34-44). Domnul nu va schimba Legea, cu atât mai mult cu cât ea nu-i stingherește lucrarea, ci dimpotrivă, în împrejurarea de față o înlesnește, pentru că preoții vor vedea cu ochii lor și vor mărturisi că cei zece leproși cu adevărat s-au curățat. Auzind deci ce le spune Domnul și încotro îi trimite, cei zece leproși au ieșit din satul lor ca să facă ce li se ceruse. Dar, pe când mergeau, privindu-se iată că lepra dispăruse.

Se uitau unul la altul, și se încredințau ca s-au însănătoșit. Rănile și puroiul și duhoarea trecuseră fără urmă. Lepra care-i acoperise adineauri parcă nici n-ar fi fost.

Cine-ar putea să spună că minunea aceasta n-a fost mai mare decât o înviere din morți? La un singur cuvânt puternic, zece trupuri leproase, roase de boală, s-au făcut deodată sănătoase și curate. Cu cât te gândești mai mult, cu atât îți dai seama că acest cuvânt n-ar fi putut să vină de la un muritor; că trebuie să fi fost rostit de Dumnezeu prin gură omenească. Rostit de limbă omenească, acest cuvânt a venit din adâncimile de unde a venit și cuvântul de poruncă întru zidirea lumii: Și a fost așa.

Sunt cuvinte și cuvinte. Sunt cuvinte curate, cuvinte fără păcat, care de aceea sunt puternice. Ele vin din Izvorul începător al veșnicei iubiri, înaintea lor se deschid toate porțile creației. Lucruri, oameni, boli și duhuri li se supun. Si sunt frânturi de cuvinte, cuvinte tocite, ucise de

TRĂISCVIRI

păcat, care n-au mai multă putere decât suflarea vântului prin trestii; oricât de multe astfel de cuvinte moarte s-ar rosti, rămân ca bătaia fumului în porți de fier. Gândiți-vă dar ce mângâiere de nespus e să cunoaștem în ce Domn puternic și iubitor credem. Toate câte a vrut Domnul a făcut în cer și pe pământ (Psalm 134, 6). El este Domnul vieții, Dătătorul de legi al firii, Stăpân peste boală și Biruitor al morții.

Nu suntem creați de natura necuvântătoare, ci de El, Domnul Preaînțelept. Nu suntem robi ai legii firii, ci slujitori ai Dumnezeului Celui Viu, Iubitorul de oameni. Nu suntem jucăria întâmplării, ci fapte ale Celui ce a zidit și pe frații noștri mai mari, îngerii și arhanghelii și toate nemuritoarele armiei cerești. De suntem în această viață, El știe de ce; dacă păcatul ne face leproși, El are cuvântul mai puternic decât lepra, fie trupească fie sufletească; dacă ne scufundăm, ne întinde mâna-I mântuitoare; dacă murim, ne așteaptă de partea cealaltă a mormântului.

Să ne întoarcem acum la Evanghelia care ne istorisește vindecarea leproșilor, și să privim zugrăvirea cea limpede a recunoștinței și nerecunoștinței. Ce-au făcut leproșii, văzând că s-au curățat? Iată ce au făcut: dintre toți, doar unul singur s-a întors să -I mulțumească lui Hristos, pe când ceilalți și-au văzul de drum fără să le mai pese de Cel ce le-a făcut lor bine, de Mântuitorul lor. Acest singur recunoscător, văzând că boala cea înfricoșată s-a luat de la dânsul, și-a tras sufletul scăpat prin minune din strânsoarea cloacei de șerpi veninoși și primul său gând a fost să mulțumească Celui ce l-a scos

din stricăciunea sa cea nespusă. Și precum, doar cu puțin mai înainte, strigase cu buzele roase de lepră: Iisuse, învățătorule, fie-Ți milă de noi, așa și acum și-a ridicat glasul și a strigat cu putere, din buze sănătoase și din rărunchi teferi, mulțumind lui Dumnezeu. Dar nu numai atât, ci a alergat înapoi la Binefăcătorul său ca să-I mulțumească.

Când a ajuns la Hristos, a căzut în genunchi, în genunchii săi care

acum nu mai erau tot o rană ci teferi și puternici, și I-a mulțumit. Trup plin de sănătate, inimă plină de bucurie și ochi plini de lacrimi! Iată omul întreg. Adineauri un morman de carne putredă iar acum iarăși om. Adineauri alungat dintre oameni, acum iarăși deopotrivă cu semenii săi. Adineauri trâmbiță răgușită care nu strigă decât: „Necurat! Necurat!“, acum trâmbiță limpede de mulțumire și slavă lui Dumnezeu.

Acest singur recunoscător nu era iudeu, ci samarinean. Samarinenii nu erau iudei, ci erau fie de sânge curat asirian, fie un amestec de stirpe asiriană și iudee, ieșiți

anume din acei asiriani aduși odinioară de regele Salmanasar în părțile Siriei după ce strămutase mai întâi pe iudeii de acolo în Asiria (IV Regi 17, 3-6, 24). Iar faptul că acest om recunoscător era de sânge curat asirian se vede din aceea că Domnul a spus: este de alt neam.

Și răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă și să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? Vedeți cu câtă blândețe mustră Domnul nerecunoștința? Nu întrebă decât dacă s-au curățit toți, și de ce n-au venit și ceilalți nouă să mulțumească. Și nu pentru că n-ar fi știut, căci El știa încă mai înainte de a-i întâlni, că aceia se vor vindeca. A pus întrebarea ca pe cea mai ușoară dintre mustrări. Iar noi, cum ne ieșim din fire dacă, dând vreun bănuț unui amărât, acesta nu mulțumește destul! Dar închipuiți-vă numai ce -ar fi dacă, vindecând noi nouă bolnavi (să zicem că ne-ar sta în putință să facem acest lucru), aceștia n-ar veni să ne mulțumească!

Dumnezeu nu tună și fulgeră împotriva nerecunoscătorilor, nici nu îi blestemă, ci doar îi dojenește cu blândețe, întrebându-i pe cei ce I se închină: „Dar ceilalți copii ai Mei unde sunt? Unde sunt ceilalți? Unde sunt puternicii care cârmuiesc peste neamuri cu puterea Mea? Unde sunt bogații care s-au îmbogățit cu avuțiile Mele, unde biruitorii care au biruit prin mila Mea? Unde sunt cei ce se veselesc și înfloresc din izvorul Meu? Unde părinții ai căror fii cresc și sporesc din a Mea putere? Unde învățătorii căroră Eu le dau știință și

TRĂLĂCVIRI

înțelepciune? Unde bolnavii pe care i-am vindecat? Unde păcătoșii ale căror suflete le-am curățat de păcat ca de lepră? N-am dat Eu sănătate la mii și mii, iar aici la rugăciune sunteți numai zeci? N-am dat lumina soarelui la milioane, iar de mulțumit Îmi mulțumiți numai o sută? N-am împodobit câmpiile cu roade și n-am înmulțit turmele voastre, și doar câțiva îngenuncheați slăvindu-Mă?

Vedeți, numai acesta, care este de alt neam, numai acest străin s-a întors să mulțumească. Dar e cineva străin de Hristos? N-a venit El să mântuiască pe toți oamenii, nu numai pe iudei? Iudeii se fălesc cu faptul că sunt aleșii lui Dumnezeu, că Îl cunosc pe Dumnezeu mai mult decât toate neamurile. Dar iată

a i c i d o v a d a
întinericului din mintea lor și a învârtoșării din inima lor. Un păgân, un asirian, are mai multă minte și inimă decât cei ce se fericesc a fi iudei. Din păcate, istoria se repetă astăzi, când unii necredincioși au mintea mai deschisă și inima mai mulțumitoare față de Dumnezeu decât mulți creștini. Mulți musulmani, budiști sau hinduși îi fac de rușine pe creștini cu ardoarea rugăciunilor și recunoștinței lor față de Dumnezeu. Pilda se încheie cu cuvântul spus de Domnul samarineanului mulțumitor: Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mântuit. Vedeți cât de mare este smerenia și blândețea Mântuitorului. Cum se bucură să cheme pe oameni la împreună-lucrarea cu Sine, vrând prin aceasta să ridice neamul omenesc

cel căzut și înjosit. Mai presus de mândria și deșertăciunea omenească, El vrea să-și împartă vrednicia cu alții.

Dar la ce le-a folosit credința? Ar fi putut, cu tot atâta credință, să strige la o mie de doctori faimoși ai lumii: „Ai milă de noi, vindecă-ne!” Ar fi fost în zadar. Iar dacă vreunul din acești mii de doctori

pământeni i-ar fi vindecat, vă închipuiți oare că ar fi pus tămăduirea pe seama credinței lor și nu pe a iscusinței sale?

Căci doctorii cei muritori, dimpotrivă, obișnuiesc să-si aroge tot meritul lecuirii unui bolnav, chiar

dacă bolnavul și-a avut și el partea sa în cumpăna vindecării. Așa se poartă oamenii între dânșii. Dar cu totul altfel se poartă cu oamenii Mântuitorul Hristos. Hristos a încărcat o căruță cu grâne, iar leprosul a aruncat și el în căruță o boabă. Încărcătura de grâne a lui Hristos e puterea Sa dumnezeiască, iar bobul leprosului este credința lui în Hristos. Hristos, adevăratul iubitor de oameni, nu disprețuiește mărunta boabă, ci dimpotrivă, îi dă întâietate față de întreaga-I încărcătură de grâne. El, așadar, nu spune: „Grânarul Meu are să te hrănească”. Nu spune: „Te-am vindecat”, ci: Credința ta te-a mântuit. Câtă mărinimie în cuvântul acesta! Ce învățatură pentru noi toți! Si ce mustrare mândriei omenești! Să se apropie și să învețe de la Hristos,

Domnul Cel Drept, toți cei care acoperă grăuntele de vrednicie al altuia ridicându-și în slăvi propria încărcătură. Aceștia nu-s mai puțin hoți și jefuitori decât bogatul care își înmulțește moșiile cu petecul de pământ al unui sărman. Să se apropie și să învețe de la Hristos, Domnul Cel Adevărat, toți comandanții care acoperă partea soldaților la victorie. Să se apropie și să învețe de la Hristos; Domnul Cel Smerit, toți cei care, îndeletnicindu-se cu negoțul și cu industria, trec sub tăcere meritele lucrătorilor, punând toată reușita pe seama râvnei, chibzuinței și norocului propriu. Să se apropie, în sfârșit, și să învețe de la Hristos, Domnul Cel Iubitor de oameni, tot neamul omenesc, cel care, în orbirea lui, se împăunează cu tot binele, cu toată știința, cu toată izbânda, ascunzând și uitând uriașa parte a lui Dumnezeu în toate. Să se apropie și să învețe cum Dumnezeu nu acoperă nici un grăunte de merit omenesc în uriașa încărcătura a vredniciei Sale, ci dimpotrivă, tăinuie partea Sa, arătând-o pe cea a omului. O, de ne-am da noi creștinii seama de mulțimea și felurimea bolilor de care ne vindecă în fiecare zi Hristos! Degrabă atunci ne-am întoarce alegând către El, i-am cădea în genunchi și I-am mulțumi din clipa aceasta și până în ceasul morții, ceas care nu este departe de niciunul din noi. A Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos fie slava și lauda, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, Treimea cea deoființă și nedespărțită, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin

Sfantul Nicolae Velimirovici